

Peter Lock, controleert de spanning op het voorstag van de Texelstroom.

Loodsbotter Texelstroom honderd jaar

DOOR PETER LOCK

Honderd jaar loodsbotter Texelstroom is aanleiding tot aanvulling van de geschiedenis met een afspiegeling van de afgelopen tien jaar. Schipper Peter Lock laat ons meelezen in het journaal van de Texelstroom en blikt regelmatig terug in de geschiedenis van deze loodsbotter.

1996

Het tiende decennium begint voorjaar 1996 te Urk. Het tijdperk Schipper Ekke, met als hoogtepunt twee jaar zeilvaart vanuit Zierikzee is juist afgesloten. Het schip is deels ingericht zoals het vroeger was en deels met tweepersoonshutten. Aan de buitenkant is ze weer volledig zeilschip, hetgeen is bewerkstelligd door Eef Bruinsma en zijn companen. Inmiddels behoort de loodsbotter toe aan mevrouw A. Meskens te Brussel. In de weekenden verschijnt aan dek een vriendenclub met schuurpapier en verfkwas. 's Zaterdags wordt gewerkt en 's zondags wordt gevaren. Een kluiverstag is niet aanwezig en de kluiver wordt vliegend gevoerd. Op een zondagvaart, bij windkracht vier, blijkt tijdens het hijsen van de kluiver dat er plotseling, twee meter boven het dek, een man aan het val bungelt.

Begin juli wordt koers gezet naar Texel ter voorbereiding op een Waddentocht met vrienden. De wind is noordelijk kracht drie. Ter hoogte van Oude Zeug gaat het schip overstag voor een slag

over stuurboord. Een blik in de machinekamer leert dat water in een dikke straal naar binnen gulpt. Terug over bakboord is met de motor zachtjes bij Den Oever net bezeild. Naar Oudeschild valt de wind ruimer in en probleemloos wordt de haven bereikt.

De Waddenreis met vrienden is een succes. Direct na het verlaten van het dok van Hans Boom te Texel wordt koers gezet naar Vlieland. Helaas is de duisternis eerder in de Ommedraai dan de *Texelstroom*. 's Ochtends om vijf uur wordt het anker weggezet om met hoog water de plaat af te komen. Vlieland wordt een tijd later aangekomen. Terug naar Texel is bezeild met harde wind. Hozen met emmers hoeft alleen als het water in het gangboord gezeild wordt. Eind september een boeking, de eerste en dit jaar de enige. Met NO 8, van Oudeschild naar Den Oever, met het derde rif gestoken en de motor bij. De bemanning bestaat uit goede vriend Jacob en drie matrozen van verwaaid liggende collega's. In de zeilvaart helpt men elkaar.

*Spiegel, spiegel aan de wand,
wat is het mooiste schip in dit land?
Wat schoon is verloopt met verloop van tijd,
maar één schip blinkt uit in bijzonderheid.
Zee, wind en glorie zijn verstild,
in de loodsbotter van Oudeschild.*

Spiegel: reflectie van wat ons bezielt in doen en laten.

Spiegel der Zeilvaart: weergave van wat leeft in de wereld van zeilschepen met een klassiek* karakter.

Klassieke schepen spiegelen het leven van onze voorouders en voeren naar de oorsprong van ons bestaan.

Wie zich aan de oorsprong spiegelt, spiegelt zich zacht.

Geschiedenis

Op 5 oktober 1906 is de kiel gelegd van *Botter No 1*, op de Rijkswerf te Amsterdam. Later werd het *Motorbotter No. 1* en in 1946 kreeg ze haar naam *Texelstroom*, ontleend aan het vaarwater waarvoor ze destijds de betonning verzorgde.

Het verleden van het schip is het meest volledig gepubliceerd door Frans de Boer in het blad *Loodsvizie*, editie april 1994. In SdZ 1.2000 schreef Hans Beukema over de loodsbotter met daarbij een afdruk van de tekeningen uit 1906.

Van Joop Ham is vernomen dat loods en zeeschilder Jaarsma schipperde op de loodsbotter en dat met de *Texelstroom* het Schulpengat werd gepeild in de makrelentijd en dat de eerste mosselhangcultures elk najaar werden geogst met de botter op de Waddenbetonning. De heer Ham is een neef van de heer Jaarsma en mocht in die hoedanigheid wel eens mee.

Een andere bron verhaalde dat de Commissaris der Pilotage eens per jaar mee ging op inspectiereis. Eén van hen trof het dat de rand van de emmer net vers in de menie stond, terwijl de man toiletteerde. Met moeite werd de emmer van de billen losgerukt. We blijven allemaal mensen.

De Noordzeebotter *Texelstroom* uit Oudeschild is klassiek. Wat haar zo bijzonder maakt is het volgende.

- * Ze is gebouwd als zeilschip. Het fraai gelijnde onderwaterschip laat langsgstromend water gemakkelijk los.
- * De robuuste romp weerstaat dapper het krachtige geweld van de golven op de Noordzee en in de zeegaten en is zij met haar 1,40 m. diepgang fijnzinnig genoeg voor Waddenzee en Reitdiep.
- * De grootste breedte is vóór de mast, herinnerend aan een tijd dat in de scheepsbouw de druppelvorm (coddhead) gold als hydrodynamisch optimum.
- * De lekstabiliteit: de lengte over de stevens van 17,70 m. bestaat uit zeven waterdichte compartimenten.
- * Zij heeft een grote rol gespeeld in de Nederlandse scheepvaartgeschiedenis. Zij heeft vijftig jaar ten dienste van het loodswezen gevaren, als afhaalbotter, peilvaartuig en betonner. Zij is gebouwd door de Koninklijke marine en ingericht voor personenvervoer.
- * Zij is in het bezit van het Certificaat van Deugdelijkheid. Hoewel ze ingericht is met loodskooien voorzien van de authentieke schuifdeurtjes voldoet ze aan de huidige veiligheidseisen voor zeeschepen.
- * Beloodsing onder zeil van windjammers en zeilende replica's in coöperatie met de regionale loodsencorporaties van nu.

Het vaarwater Texelstroom is onstuimig, maar het schip *Texelstroom* blijkt vertrouwd met het vaarwater. 's Avonds in Den Oever komen de gasten aan boord. Zaterdag is de wind afgenomen tot 5 Bft. en er wordt naar Heeg gezeild. De afdeling Spoedeisende Hulp van het Refaja ziekenhuis in Dordrecht ervaart een onvergetelijk weekend en maakt kennis met de wereld van de stuurlieden die bij hun de ziekenhuis stage lopen. Daar was het hen om te doen. De toon voor het varen met de loodsbotter *Texelstroom* is gezet: grensverkennend, horizonverbredend.

Het seizoen wordt afgesloten met de Muider Hardzeildagen. Het schip vaart door naar Rotterdam voor onderhoud op scheepshelling De Koningspoort. In drie weken helling wordt tweënhalf ton beton van het vlak verwijderd, het eerste spant vervangen, de betimmering uitgenomen en teer gesmeerd.

Het vriest 15°, maar aan boord wordt geslapen met een opengewerkt dek. Door de week helpen vrienden uit Texel en Dordrecht, alsmede van de afdeling Spoedeisende Hulp. In het weekend versterkt een groep uit Brussel de gelederen. Na tien dagen wordt de klamme kooi vervuld voor een kamer met ligbad en een warm bed. Zorgt de bemanning voor het schip, zorgt het schip voor de bemanning.

1997

De *Texelstroom* glijdt sierlijk en voorlopig waterdicht de helling af. Het lekkende houten dek wordt, zij het met pijn in het hart, vervangen door duurzaam staal.

Begin juli zeilt de loodsbotter terug naar Texel en haalt en passant "Tsaar Peter" op. De Tsaar opent een tentoonstelling die aan hem is gewijd in het Maritiem en Juttersmuseum te Oudeschild. De Russische vorst visiteert het dorp zo voor de derde keer. Moeiteloos zeilt de *Texelstroom* door de tijd. Het jaar gaat om in liefdevol schilderwerk, Leo en Anne dankjewel.

- * Klassiek = – uit vroeger tijden stammend en toch niet verouderd;
– voorbeeldig in zijn soort, tot model kunnende dienen;
– evenals de kunst der oudheid gekenmerkt door bezonkenheid, eenvoud en ingetogenheid.

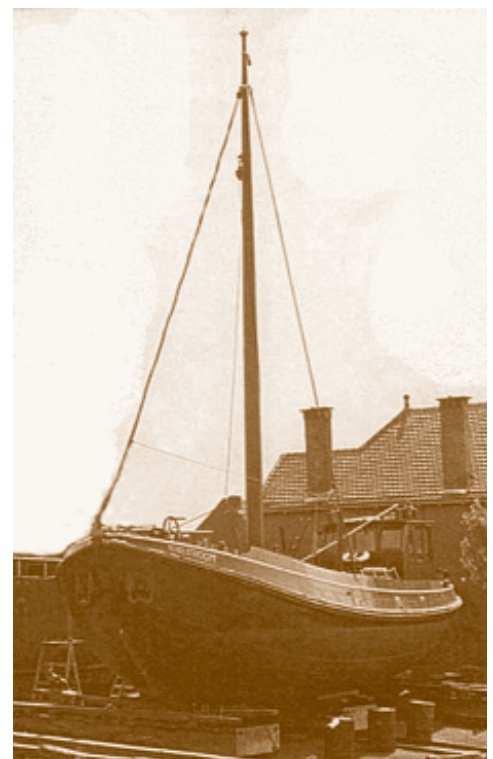
M.J. Koenen, J. Endepols; Verklarend Handwoordenboek der Nederlandse Taal; J.B. Wolters; zesentwintigste druk; Groningen 1966.

Dit gedeelte van de huid is duidelijk aan vervanging toe. De gaten vallen er in.

1998

Dit jaar wordt in Den Hoorn op 5 april spetterend ingeleid met een benefitconcert van de band Rode Wijn, al in het prille begin van de Middeleeuwen een loodsendorp. Het muzikaal geweld van Rock & Jazz wordt afgewisseld met zeemanspoëzie van Jaap Moulijn en tombola. Concert en de eerste sponsors leggen een bodem van f 1.000,- in het opknafonds. Op 24 april passeert een akte de notaris van Texel. De Stichting Behoud Loodsvaartuig *Texelstroom* is opgericht.

De Texelstroom op de helling.

1999

Op 2 juli 1999 koopt de stichting het schip en in december ligt het schip bij scheepswerf Vooruit in Zaandam. Een weerzien met Tsaar Peter en kennismaking met het Kapiteinskoor en een lied getiteld *Texelstroom*, met tekst van Theun de Winter. Dick Duijn maakt een schilderij van het schip. Schroefastrekken, dubbelingen verwijderen, 19 m² vlak vervangen, dek versterken, stralen en coats. In goed overleg worden de werkzaamheden uitgevoerd aan de hand van de tekeningen van Kapteyn en Stromenger, beiden voormalig schipper van de *Texelstroom*.

Het schroefaslager aan de achterkant blijkt een zware messing bus waar *Botter No.1* in staat geslagen.

2000

Brasspenning levert de romp keurig geschilderd af. Meer over deze periode is te lezen in de Schut-
tevaer van april 2000.

In 1910 is de loodsbotter als afhaler begonnen in Delfzijl, na drie jaar te zijn opgelegd. In 2000 begint dezelfde, maar vernieuwde loodsbotter in Delfzijl met de beloodsing van de *Stad Amsterdam*. Het is de eerste beloodsing onder zeil sinds 1923*.

De loodsbotter *Texelstroom* neemt haar historische verantwoordelijkheid op uitnodiging van de vakbroeders van loodskotter *Eems*. Tot 2007 zijn zeven beloodsingen uitgevoerd; een overzicht staat in bijlage 1. Via Sail Amsterdam 2000 vaart het schip naar Oudeschild voor inrichting en betimmering. Kooien, lensleidingen en drinkwatertanks worden aangebracht, Zwaluw, Texdok en vrijwilligers spelen de hoofdrollen. De schuifdeurtjes van de loodskooien blijven authentiek.

2001

In samenwerking met VVV Texel wordt 2001 benut voor de eerste verkenningen in exploitatie. Het schip vaart onder binnenvaartkeur en vierdaagse wadarrangementen worden aangeboden. De belangstelling fluctueert, kwaliteit en sfeer zijn permanent voldoende.

In de winter is de afronding van de inrichting met aggregaat en nieuwe vloer.

2002

Op 28 april 2002 wordt de *Duyfken* feestelijk ont-
haald in Oudeschild. Onder grote belangstelling zeilt de *Texelstroom* de *Duyfken* tegemoet. De loods wordt wegens zuidwest zeven niet overgezet. *De Groene Draak* blijft in de haven.

Gerrit van Burgeler publiceert een verslag in de

*Bron: Hans Beukema

Beloodsing tijdens Sail Amsterdam.

Beloodsing van de Shtandart.

Beloodsing van de Sedov.

Restauratie

Het herstel van de loodsbotter als zeeschip is tot stand gekomen door bijdragen van meer dan honderd vrijwilligers die een spantje bijdroegen, een harde kern Texelaars en liefhebbers tot in Finland toe. Ruim honderd bedrijven staken de stichting een handje toe en tientallen fondsen, sponsors en donateurs tastten in de buidel voor steun aan de *Texelstroom*.

Het is even aandoenlijk als ondoenlijk alle namen te noemen, maar lees bij Jos Engeltaart uw eigen naam als bestuurslid, bij familie Troost uw naam als vrijwilliger. Orij Electronics staat voor alle welwillende bedrijven en Pieter Blussé van Oud-Alblas voor alle gulle gevers.

Aan u allen is dit verhaal opgedragen. Bovenstaand proces van scheepsbezieling is inherent aan het schipper worden. Schipper zijn is namelijk andere opvarenden laten zijn, omdat jij alles voorziet en weet op te vangen, voorwaar geen sinecure.

De herleving van de *Texelstroom* is een ode aan haar bouwers, de mannen van de Rijkswerf te Amsterdam en allen die eerder het estafettestokje van onderhoud aan en bemanning van de loodsbotter vasthielden. Namen bekend bij de Stichting Behoud Loodsvaartuig *Texelstroom* zijn: de heren Stada, Steigstra, Puite, Beuker, Drijver en zeeschilder Jaarsma van het Loodswezen. Van de particulieren: Cor Liberg, de gebroeders Siderius, Eef Bruinsma, Cees Kapteyn, Klaus Stromenger, Gerard Hakkenberg, Ekke en aanverwanten en Anne Meskens. Voor meer namen van betrokkenen uit het verleden houdt de stichting zich aanbevolen.

Ook bij de *Duyfken* wordt een loods met een loodsjol aan boord gebracht.

Blauwe Wimpel van 19 juli 2002.

In juni is de *Duyfken* opnieuw in Oudeschild tijdens een bescheiden Sail met de kopstukken van de Nederlandse Zeilvloot. De westenwind is dan kalm en de in april geplande belofde wordt alsnog uitgevoerd. De spanning aan boord van de loodsbotter stijgt als de loodsjol aan lij plots omslaat door een misstap. Binnen twee minuten zijn jol en riemen geborgen zonder het publiek aan loef te verontrusten. De loods komt vlekkeloos aan boord van de *Duyfken*.

Het assortiment vaartochten breidt uit, de eerste teamtraining wordt gegeven en het aantal vaardagen neemt toe.

2003

Op 1 januari heeft de *Texelstroom* haar certificaat van deugdelijkheid.

Register Holland en Scheepvaart Inspectie certificeren het schip voor het varen met twaalf passagiers en vier bemanningsleden tot vijftig mijl uit de Noordzeekust. Op binnenwateren mag met twintig gasten worden gevaren.

Nieuwe zeilen van de Vries en zwaarden van Ventis completeren de herstelwerkzaamheden. Een goede krans behoeft geen wijn, maar een certificaat van deugdelijkheid is reden voor een feestje. Na rode wijn in 1998, is nu een voorraad rode en witte wijnen aanleiding voor vreugde. Veilingbureau Mak uit Dordrecht, veilingmeesters sinds 1839, veilt twee februari de exclusieve flessen uit de kelder van Hotel Opduin te Texel. De opbrengst van f 6.000,- is voor de loodsbotter. Met de voorbereidingen voor de eerste folders ten behoeve van de exploitatie wordt een nieuwe fase ingeluid.

In meimaand natuurmaand draagt de wadden-

Jubileum

vereniging bij door met de *Texelstroom* wadlopen en zeilcombinaties aan te bieden. Het schip is ingezet voor natuureducatie. Na vijf mijl wadlopen, dineren en overnachten de gasten aan boord van de *Texelstroom*. De volgende morgen zeilen ze terug naar De Cocksdorp, nagestaard door nieuwsgierige zeehonden. Er wordt afgemeerd aan de steiger van rederij De Vriendschap, het waddenveer van Texel naar Vlieland. Onvergetelijk zijn de nachten op het wad met het roterende vuurtorenlicht in oost, zuid en west.

Begin juli komt de loodsbotter opnieuw in Delfzijl. Deze keer niet voor de loodskotterdag, maar voor Delfsail. De *Texelstroom* groeit in de erkenning van haar historische waarde. Ze wordt ingedeeld bij de zeeschepen en gekarakteriseerd als het kleinste tallship. Zoals een loodsvaarttuig betaamt, vaart ze vooraan in de sail-out, die plaats vindt midden in de nacht bij afgaand tij en volle maan. Eindelijk een evenement waarvan de organisatie de kracht van de natuur onderkent en ten volle weet te benutten. Met oostenwind kracht twee, toenemend vier, is de botter in 28 uur geheel buitenom weer in Oudeschild.

Midden zomer vaart de botter avondvaarten met de gasten van hotel Opduin.

Het vaarseizoen wordt afgesloten met deelname aan de Waddenrace. De strategie om de zeewaardigheid van het schip uit te buiten en Vlieland-Texel buitenom te varen, komt wegens het krimpen van de wind niet uit de verf. Vermoeid en met een windverwachting kracht negen in het vooruitzicht besluit de bemanning 's ochtends om vijf uur te blijven liggen in de thuishaven.

De *Texelstroom* in avondlicht tijdens Sail 2005.

Vanaf dit jaar vullen de winters zich met regulier onderhoud, kleine verbeteringen, de jaarlijkse keuringsperikelen en exploitatieberoerselen.

2004

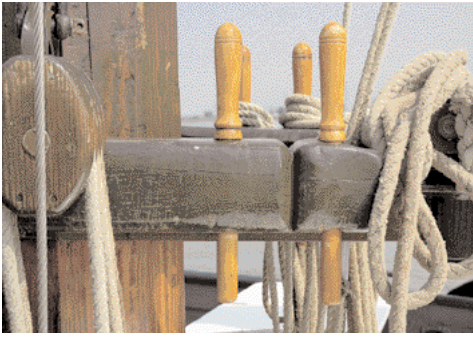
Het jaar begint met de opening van Cape Holland. Lang had de *Texelstroom* het Nieuwe Diep als thuishaven. Zij kreeg in 1918 haar eerste motor op de Rijkswerf Willemsoord te Den Helder en kwam daar regelmatig voor lopend onderhoud. De band met Den Helder is eerder verzilverd via een bijdrage van het Dorus Rijkersfonds. Loodsvaartuig *Texelstroom* levert maatwerk. Belgische vrienden boeken een weekend vanuit Den Oever. De *Texelstroom* lag hier tijdens de oorlogsjaren. Op speciaal verzoek vaart de *Texelstroom* naar Lauwersoog. Een echtpaar viert een vijftigjarige verjaardag en vijftig ton zeilgenot viert hoogtij tijdens de oversteek naar Schiermonnikoog.

Hoogtepunt is een drieweekse tocht naar Sail Antwerpen, met in IJmuiden een excursie bij het loodswezen, exclusief voor opvarenden van de *Texelstroom*. Vanaf Scheveningen wordt opgevaaren met een flottielje van de STAN naar Hellevoetsluis, de standplaats van de botter tijdens dienst in het district Goeree/Maas 1925-1936. Veere, Middelburg, Vlissingen, Antwerpen, Zierikzee, overal wordt het schip herkend. Naast de Waddenrace dient de Beurs Klassieke Schepen zich aan als jaarlijkse afsluiter.

2005

Het jaar begint met een basistraining chartervaart

in samenwerking met de BBZ en Chartercrew. Sail Amsterdam domineert augustus. In de IJhaven meert de *Texelstroom* af naast de *Albatros*, eveneens een gerestaureerde loodsbatter. Amsterdam wordt verlaten met twaalf passagiers aan boord voor een thuisvaart naar Texel. Harlingen, eveneens historisch verbonden met de *Texelstroom*, was in 1911 tot 1914 en van 1953 tot 1958 de thuishaven. In 1959 verliet hier het schip het loodswezen als betonningsvaartuig. Tijdens de visserijdagen van 2005 blijkt in de stad een kern van taai oud-loodsen aanwezig. Loodsentrouw blijkt levenslang en één van hen retourneert de oorspronkelijke scheepsbel aan de *Texelstroom*. De bel was ooit tijdelijk in gebruik op een nieuw betonningsvaartuig *Texelstroom*, de vervanger van de botter, en later opgeslagen in een magazijn. De heer Beuker redde de bel van een opruimingsronde. Er is contact met de familie Siderius, eigenaar van de *Texelstroom* van 1965 tot 1977.

2006

De basistraining chartervaart gaat verder in 2006. Janneke Stokroos neemt deel en beschrijft haar ervaringen in SdZ juni 2006. In het vaarprogramma van de *Texelstroom* groeien vaste onderdelen, waaronder zeilen in combinatie met wadlopen, golfen op Ameland en het Eems Dollard havenfestival. Op 5 oktober is de *Texelstroom* honderd jaar oud. Op de Furiade in Maassluis schenkt het Schelde Loodsenkoor de schipper een loodsenuniform ten behoeve van de aankleding van beloodsingen onder zeil. Victualiëndepot Goënga in Den Hoorn Texel introduceert Loodsbier. Het eerste krat wordt aangevoerd door de enige operationele loods woonachtig te Texel, Jan Willem van Duijn met het enige operationele zeilende loodsvaartuig *Texelstroom*. Race, beurs en winterrituelen brengen de tijd naar het volgende jaar:

2007

In het grootzeil worden door Bruis te Muiden de letters LOODSWEZEN geschilderd. De basistraining is traditioneel goed verzorgd en verloopt in aangename leersfeer. Kort daarop is de *Texel-*

stroom in het hele land in volle glorie te zien op televisie. De verfilming is te achterhalen op internet. De Ruyter was in zijn leven regelmatig te gast in Oudeschild en schonk de Zeemanskerk een kroonluchter. Zijn vloot betrof water van het eiland in het gebied de Hoge Berg (15 m boven NAP) en onderhield daarmee de wezen van Texel. De putten heten de wezenputten. Minder opbeurend was het galgenlandje waar goed zichtbaar gestraft werd. De filmopnamen gunnen tevens een blik in het Maritiem en Juttersmuseum in Oudeschild van de imponerende maquette van de Reede van Texel rond 1666.

sen van de werf het fundament legden. Ijmuiden, Scheveningen, Rotterdam, bij het invaren van de Nieuwe Waterweg, wordt dankzij de nieuwe letters LOODSWEZEN de loodsbatter direct herkend en vriendelijk toegezwaaid vanaf de brug van een binnenlopend zeeschip. Ook de KLPD Hoek van Holland is enthousiast. Hoek van Holland bood ligplaats aan de loodsbatter van 1922 tot 1925. In de Madroelhaven van Pernis wacht een hartelijk welkom aan de steiger van Ecoloss. Met Ecoloss worden de deelnemers aan de Race of the Classics uitgeleide gedaan over de Nieuwe Maas. Het eigenlijke doel van de reis is een bijdrage leve-

Deelname aan Sail Kampen 2007.

Goede Vrijdag vaart de loodsbatter met gunstige wind en een snelheid van zeven knopen naar Kampen en schuift 's avonds precies op tijd aan bij de vlootschouw van Sail Kampen. Een heer stapt aan boord. Zijn verschijning heeft meteen iets bijzonders. De schipper hoort zijn schip licht kreunen. "Waar is mijn kompas?" klinkt vragend door de klinknagels. De heer kleurt licht rood van verlegenheid en onthult waar het oorspronkelijk kompas van de *Texelstroom* is opgeborgen. De heer Liberg is de zoon van de eerste particuliere eigenaar en voegt historie toe over de eerste motor van het schip, een Kromhout tweecilinder gloeikop 44 pk, geplaatst in 1918. Sprankelend vertelt hij over de glimmende koperen leidingen en de imposante cilinders die reikten tot manshoogte. Vanaf Kampen wordt de reis vervolgd naar Zaan-dam. De scheepswerf Vooruit bewondert het resultaat van de inspanningen waarvoor de men-

ren aan het EMH-symposium betreffende regelgeving voor traditionele schepen op Europees niveau op dinsdag en woensdag 17 en 18 april. Als veerdienst tussen de Oude Veerhaven en Hotel New York en door opluistering van het overleg met loodsbier slaagt de *Texelstroom* in haar missie. Duidelijk is dat authentiek varen in een breed veld, cultureel, sociaal en educatief bijdraagt aan maatschappelijk welzijn en kwaliteit van leven. Enige hobbels moeten worden genomen op gebied van technische regelgeving en financiering, maar de open en constructieve sfeer op de bijeenkomst van regelgevers en regelnaevers geeft hoop voor de toekomst. De EMH zet een stap in de goede richting en de inspanningen van de organisatoren worden hogelijk gewaardeerd. In de Veerhaven ontmoet de loodsbatter opnieuw Tsaar Peter, dit maal als bronzen beeld.

De Tsaar knikt de botter bemoedigend toe, dankbaar voor de reis tien jaar geleden. Donderdag blaast de wind het schip in één ruk naar Oudeschild.

Met Hemelvaart lijkt de *Texelstroom* met recht in de hemel te varen, drijvend op de stroom, de wind stil en sereen. Doel is Harlingen ter begeleiding van roeisloep Octopus die deelneemt aan de race naar Terschelling. Terschelling was thuishaven in 1952. Op zondag wordt de sloep teruggesleept naar Harlingen. Na uitvoering van haar taak als sloepenhoedster belooft Aeolus het schip met NO 5 en snelt de loodsbotter in vier uur naar Texel.

Apréslude

Zo reflecteert de Spiegel de jongste geschiedenis van de 100-jarige *Texelstroom*. Het schip is het levende bewijs van vijf generaties toewijding en kunde in scheepsbouw, onderhoud en navigatie. De Noordzeebotter visualiseert samen met de vuurtoren en de IJzeren Kaap

de binding tussen Loodswezen en Texel. In de ontwikkeling van de wereldhandelsvaart rond Amsterdam was Texel meer dan honderd jaar het voornaamste loodsstation. Na de voltooiing van het Noordzeekanaal ijde de band tussen loodswezen en eiland nog lang na in de beroepsbevolking*. Anno 2007 herbergt Texel nog immer loods: één gepensioneerd en één in actieve dienst.

Kantelt de spiegel, dan reflecteert het invallend licht naar de toekomst.

In het verschiep liggen de vaarten met trouwe en nieuwe gasten, deelname aan de Wereldhavendagen te Rotterdam en het Eems-Dollard Havenfestival in Delfzijl.

10 september start de *Texelstroom* haar Tien Decennia Jubileumvaart in Hoek van Holland, een tien- plus eendaagse vaart langs de voormalige thuishavens uit de oude loodsentijd. Tien gasten mogen deze bijzonderheid meemaken. Het globale programma vindt u in bijlage twee. De reis wordt afgesloten op 20 september in de haven van Oudeschild met een drank op het voortbestaan van de botter met loodsdrank gewijd aan 100 jaar *Texelstroom*.

In een zeevarende natie als Nederland moet het niet moeilijk zijn het voortbestaan van een historisch juweel als Loodsvaartuig *Texelstroom* te waarborgen.

* bronnen: J.A. van der Vis, Het Landt van Texel; Archief Loodswezen, Den Helder.

Uw bijdrage is eenvoudig, boek de *Texelstroom* op boek.texelstroom@gmail.com of via telefoonnummer 06 51 794 992. Voor bedrijven geldt een jubileumaanbieding: de *Texelstroom* Shipknip. De shipknip kost € 5.000,- en geeft recht op tien vaardagen, op te nemen binnen zeven jaar.

Belodingsingen onder Zeil 2000 – 2006

Jaar	Schip	Haven
2000	<i>Stad Amsterdam</i>	Delfzijl
2000	<i>Sedov</i>	IJmuiden
2000	<i>Shtandart</i>	Oudeschild
2001	<i>Europa</i>	Scheveningen
2002	<i>Duyfken</i>	Oudeschild
2004	<i>Eendracht</i>	Scheveningen
2005	<i>Statsrad Lhemkuhl</i>	IJmuiden

Alle belodingsingen zijn uitgevoerd met officiële loods, meestal met roeiploeg.

Texelstroom op muziek

In 2000 zet Gerard Borst het lied *Texelstroom* op cd met op de hoes de loodsbotter. In 2001 wordt het lied *Texelstroom* op de melodie van One way wind (Arnold Muhren) gezongen en op cd gezet door Peter Marnier. In 2004 boekt het Kapiteinskoor en brengt een cd uit met *Texelstroom* op de melodie van One way wind.

Texelstroom Tien Decennia Jubileumvaart

September

Dag	Vertrek	Plaats	Aankomsttijd	Plaats	Tijd
10		Hoek van Holland	12.00	IJmuiden	19.00
11		IJmuiden	14.00	Den Helder	20.00
12		Den Helder	08.00	Terschelling	15.00
13		Terschelling	04.00	Verrassing	16.00
14		Verrassing	09.00	Delfzijl	16.00
15		Delfzijl		Eems-Dollard Havenfestival	
16		Delfzijl		Eems-Dollard Havenfestival	
17		Delfzijl	13.00	Schiermonnikoog	23.00
18		Schiermonnikoog	14.00	Ameland	20.00
19		Ameland	02.00/14.00	Vlieland	08.00/20.00
20		Vlieland	10.00	Texel	17.00

De Tien Decennia Jubileumvaart is een eretocht langs de vijf loodswezendistricten van voorheen, waar de loodsbotter gestationeerd is geweest. De districten waren: Delfzijl, Terschelling/Harlingen, Texel/IJmuiden en Goeree/Maas.

Bovenstaand vaarplan is weersafhankelijk. Hoek van Holland-Delfzijl en Delfzijl-Oudeschild kunnen separaat worden geboekt. Meer informatie is voorhanden bij het boekingskantoor.

Excursie op het Wad.